

„ჭკვიანი“ ტურიზმი — ტურიზმის განვითარების ინოვაციური მიმართულება

DOI:10.36962/ECS105/8-10/2023-146

ნანა ნადარეიშვილი,
გეოგრაფიის დოქტორი,
სტუ-ს ასოცირებული პროფესორი,
ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის ინსტიტუტის
უფრ. მეცნ. თანამშრომელი
E-mail - n.nadareish3005@gmail.com

ნოდარ ძიძიკაშვილი,
სტრატეგიული ინიციატივების სააგენტოს დირექტორი.
E-mail - noddzidzi@gmail.com

რეზიუმე

განხილულია ჭკვიანი ტურიზმი, როგორც ჭკვიანი სპეციალიზაციის ერთ-ერთი სახეობაა. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ხელმძღვანელობით შემუშავებულია “ჭკვიანი სპეციალიზაციის” პროგრამა, რომელიც წარმოადგენს რეგიონების ინოვაციური პოტენციალის გაძლიერების საფუძველს. ამ კომპონენტის განხორციელებით შესაძლებელი ხდება კონკრეტული რეგიონის ძლიერი მხარეების განსაზღვრა და მათი აქცენტირებული განვითარება. ევროკავშირის შესაბამის სტრუქტურებთან აქტიური თანამშრომლობის შედეგად, საპილოტე რეგიონად შერჩეულია იმერეთი.

აღნიშნულია ჭკვიანი ტურიზმის როლი იმერეთის ჭკვიანი სპეციალიზაციის კონტექსტში. პირველ რიგში, ეს შეიძლება იყოს ჭკვიანი ტურიზმი, ხელოვნური ინტელექტი ტურიზმში, ჭკვიანი დესტინაცია, სხვადასხვა საკომუნიკაციო და IT ტექნოლოგიების გამოყენება.

განხილულია ჭკვიანი ტურიზმის განვითარებაში ჭკვიანი ქალაქების, ჭკვიანი დესტინაციების, ხელოვნური ინტელექტის და 5G ქსელის მნიშვნელობა.

ჭკვიანი ტურიზმი განსაზღვრავს დარგის განვითარების პერსპექტივებს. თუმცა, ამ რთული ფენომენის შესწავლა, ამჟამად ჩანასახოვან ეტაპზეა. ამასთან უნდა აღინიშნოს, რომ ჭკვიანი დესტინაციების გამოცდილების შედარებითი და ინტეგრირებული შესწავლა გახდება ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება მსოფლიოში.

საკვანძო სიტყვები: ჭკვიანი ტურიზმი, ჭკვიანი სპეციალიზაცია, ჭკვიანი დესტინაცია.

შესავალი

ევროკავშირთან ასოციაციის ხელშეკრულების რეალიზაციის, ასევე ევროკავშირის ბაზართან ეკონომიკური ინტეგრაციის და დამატებული ღირებულების გლობალურ ჯაჭვში ჩართვის უზრუნველყოფისათვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა „ჭკვიანი სპეციალიზაციის“ იდეის განხორციელება საქართველოში. [1].

მიუხედავად იმისა, რომ ევროკავშირის არანევრი ქვეყნები არ ექვემდებარებიან ევროკავშირში არსებული სტრატეგიების თავიანთ ქვეყნებში განხორციელებას, საქართველოს რეგიონებში უკვე იწერება ჭკვიანი სპეციალიზაცია. ის ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობისა და პოლიტიკის პრიორიტეტების გათანაბრების გზაა. როგორც ცნობილია, ჭკვიანი სპეციალიზაციის მთავარი მიზანია, რეგიონის განვითარებისთვის შემუშავდეს მისთვის ტრადიციული და სპეციფიკური სტრატეგია. ამასთან, სასურველია ის შეიცავდეს ინოვაციურ მუხტს [2].

სახელმწიფომ, რეგიონების განვითარების მიზნით, მოამზადა საპილოტე რეგიონების (კახეთი, იმერეთი, გურია, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი) ინტეგრირებული განვითარების პროგრამა, შეიმუშავა დეცენტრალიზაციის სტრატეგია და “ჭკვიანი სპეციალიზაცია“-ის მიმართულებები პოზიტიურადაა შეფასებული ევროკავშირის 2020 წლის 6 თებერვლის ანგა-

რიშში, რომელიც ასოცირების შეთანხმებით საქართველოს მთავრობამ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებით მოამზადა.

ზემოთ აღნიშნულ ანგარიშში მოხსენიებულია საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ხელმძღვანელობით შემუშავებული “ჭკვიანი სპეციალიზაციის” პროგრამა, რომელიც წარმოადგენს რეგიონების ინოვაციური პოტენციალის გაძლიერების საფუძველს. ამ კომპონენტის განხორციელებით შესაძლებელი ხდება კონკრეტული რეგიონის ძლიერი მხარეების განსაზღვრა და მათი აქცენტირებული განვითარება. ევროკავშირის შესაბამის სტრუქტურებთან აქტიური თანამშრომლობის შედეგად, ერთ-ერთ საპილოტე რეგიონად შერჩეულია იმერეთი. მიღწეულია შეთანხმება შესაბამისი პარტნიორობისა და ტექნიკურ-ექსპერტული მხარდაჭერის შესახებ, ჩამოყალიბებულია ეროვნული უწყებათაშორისი გუნდი, მომზადებულია ანალიტიკური და პირველადი სამოქმედო დოკუმენტები, შეთანხმებულია განხორციელების ჩარჩო მეთოდოლოგია.

ჭკვიანი სპეციალიზაცია იმერეთის ეკონომიკას სთავაზობს ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის მოდერნიზებას, ტურიზმის დაკავშირებას სხვა სექტორებთან შესაბამისი მრავალფეროვნების პერსპექტივით, ტურიზმის ინოვაციებისა და მდგრადობის ხელშეწყობის შესაძლებლობებს.

როგორი შიძლება იყოს ტურიზმის როლი რეგიონის ჭკვიანი სპეციალიზაციის კონტექსტში?

ეს პირველ რიგში შეიძლება იყოს ჭკვიანი ტურიზმი, ხელოვნური ინტელექტი და ტურიზმი, ჭკვიანი დესტინაცია, სხვადასხვა საკომუნიკაციო და IT ტექნოლოგიების გამოყენება. ერთი სიტყვით, „ჭკვიანი“ გახდა ტერმინი, რომელიც განვითარებაზეა ორიენტირებული, მხარდაჭერილია ტექნოლოგიებით და უკეთესი გადაწყვეტილებების მისაღებად ეყრდნობა დიდ მონაცემთა ბაზებს, ინფორმაციის გაზიარების ახალ გზებს, დახვეწილ ანალიტიკას, მოდელირებას, ოპტიმიზაციასა და ვიზუალიზაციის გამოყენებას.

ძირითადი ტექსტი

ჭკვიანი ტურიზმი. კოვიდ-პანდემიამ მსოფლიო ტურიზმი საკმაოდ შეაფერხა. 2023 წლიდან ტურიზმის ინდუსტრიამ დაიწყო აღდგენა. ამასთანავე, მისი შემდგომი განვითარება მოითხოვს მთელი ინდუსტრიის ტექნოლოგიურ ტრანსფორმაციას. იმისათვის, რომ ტურიზმი შეესაბამებოდეს ახალ მოთხოვნებს და იზრდებოდეს მისი კონკურენტუნარიანობა, აუცილებელია გამოყენებული იყოს ისეთი ტექნოლოგიები, როგორიცაა ხელოვნური ინტელექტი, მობილური აპლიკაციები, დიდ მონაცემთა ბაზები (Big Data) და მათი დამუშავება (Data Meaning).

ჭკვიანი ტურიზმი განიხილება, როგორც ადამიანის გამოცდილების დინამიური კავშირი ჭკვიან ტექნოლოგიებთან. მისი მიზანია გააუმჯობესოს ტურისტული რესურსებისა და მომსახურების მართვის ეფექტიანობა, კონკურენტუნარიანობა და მდგრადობა ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენებით.

ჭკვიანი ქალაქები და ტურიზმი. მსოფლიოში ჭკვიანი ქალაქების განვითარების ტენდენცია გავლენას ახდენს მრავალ ინდუსტრიაზე და ერთ-ერთი მათგანია ტურიზმი, რომელიც სულ უფრო და უფრო უახლოვდება ჭკვიანი დანიშნულების ადგილის მოდელს. ჭკვიანი ტურიზმის განვითარება ჭკვიანი ქალაქების ზრდასთან ერთად მიმდინარეობს. ასეთი ქალაქები მიზნად ისახავენ მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას. ამიტომ, ჭკვიანი ტურიზმიც მიყვება ამ ინიციატივებს, სთავაზობს უფრო მრავალფეროვან და ეკოლოგიურად სუფთა გარემოს.

მრავალ ქვეყანაში, სადაც ტურიზმი სტრატეგიული ეკონომიკური საქმიანობის მნიშვნელობისაა, ქალაქებში მოგზაურობის ახალი მიდგომები ჩნდება. ჭკვიან ქალაქში არის რამდენიმე ძირითადი პუნქტი ჭკვიანი ტურიზმის კონსოლიდაციისთვის. თანამედროვე ინფრასტრუქტურა უზრუნველყოფს მათ მდგრად განვითარებას და ხელს უწყობს საყოველთაო ხელმისაწვდომობას; ესენია: უფასო Wi-Fi ღია ცის ქვეშ და საზოგადოებრივ ადგილებში, ელექტრომობილურობა (ელექტრო ველოსიპედები, მოპედები, ელექტრო სკუტერები, მინი ელექტრო

მოხილვები), რეალურ დროში ინფორმაციის მიწოდება ავტომობილების მოძრაობის ან საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსივობაზე, კულტურულ და ინტერაქტიულ ღონისძიებებზე.

დღეს, მსოფლიოში სულ უფრო მატულობს ჭკვიანი ტურისტული მიმართულებები. ფაქტობრივად, გაჩნდა ევროპაში ჭკვიანი ტურიზმის ქალაქები. ეს ინიციატივა მიზნად ისახავს ცნობიერების ამაღლებას ჭკვიანი ტურიზმის ინსტრუმენტების, ღონისძიებებისა და პროექტების ოთხ კატეგორიაში: მდგრადობა, დიგიტალიზაცია და კულტურული მემკვიდრეობა, ხელმისაწვდომობა და კრეატიულობა.

ჭკვიანი ტურიზმი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ჭკვიანი ქალაქების განვითარებაში. მაგრამ, პოზიტიურთან ერთად მას შეიძლება თან ახლდეს გარკვეული პრობლემებიც; მაგალითად, ტურისტული მიზიდულობის მისმა ინიციატივებმა შეიძლება გამოიწვიოს ხალხისა და სატრანსპორტო საშუალებების რაოდენობის ზრდა. ეს იწვევს ქუჩებში მოძრაობის შეფერხებას, გადატვირთულობას ან პარკინგის პოვნის სირთულეს. ამიტომ, ტურიზმისა და ქალაქის ხელმძღვანელობამ ერთობლივად უნდა გადაჭრან აღნიშნული პრობლემები.

ევროპის ჭკვიანი ტურიზმის ქალაქები არის ევროკავშირის ინიციატივა, რომელიც მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს ევროკავშირში ქალაქების დაჯილდოებას ჭკვიანი ტურიზმის განხორციელების პიონერული მიდგომებისათვის.

2019 წელს ლონდონი, ნიუ-იორკი, ამსტერდამი, პარიზი და რეიკიავიკი მოხვდნენ მსოფლიოს ჭკვიან ქალაქთა ხუთეულში [3, გვ. 26]. 2018 წელს სინგაპური დასახელდა № 1 ჭკვიან ქალაქად მსოფლიოში. ხოლო, 2023 წელს ევროპის ჭკვიანი ტურიზმის დედაქალაქებად არჩეულ იქნა ორი ქალაქი - **პაფოსი** (კვიპროსი) და **სევილია** (ესპანეთი) [4].

ევროპის ჭკვიანი ტურიზმის აღნიშნული ქალაქები გარდამავალი პრიზის სახით მიიღებენ სპეციალურად შექმნილ სკულპტურას, რომელიც გამოიფინება თვალსაჩინოდ მთელი წლის განმავლობაში. გარდა ამისა, გამარჯვებული ქალაქები მიიღებენ სარეკლამო მხარდაჭერას და გახდებიან ევროპაში ჭკვიანი

ტურისტული ქალაქების მზარდი ქსელის ნაწილი. ქსელი ხელს უწყობს ცოდნის გაზიარებას და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლას, სემინარების ჩატარებას და გამოცდილების შესახებ სახელმძღვანელოს გამოქვეყნებას.

ჭკვიანი დესტინაცია. ტურისტული ინდუსტრიისთვის დესტინაცია არის რთული კომერციული პროდუქტი, რომლის ღირებულება, ისევე როგორც მომსახურების ბაზარზე შემოთავაზებული ნებისმიერი სხვა პროდუქტი, შეიძლება გაიზარდოს მისი ინოვაციური ცვლილებების გამო. ინოვაცია ტურიზმში - ეს არის ბაზრის ახალი შეთავაზება; ამავდროულად, სიახლე მოთხოვნადია, რადგან ის ქმნის ახალ ღირებულებას მომხმარებლებისთვის, აკმაყოფილებს არსებულ მოთხოვნილებებს ხარისხობრივად, ახლებურად, განსხვავებული გზით და მომხმარებელთა მეტი ჩართულობით ტურისტულ ეკონომიკაში.

მსოფლიო ტურისტული ბაზრის ლიდერი ქალაქები, რომლებიც ადგენენ მდგრადი ტურიზმის მიზნებს, უპირველეს ყოვლისა, მიმართავენ „ჭკვიანი ქალაქის“ სტრატეგიებსა და პროექტებს, რათა მკვლევარებს ჰქონდეთ საფუძველი იფიქრონ, რომ „ჭკვიანი დესტინაციები“ იქმნება ჭკვიანი ქალაქების საფუძველზე.

ბიზნესისთვის, ჭკვიანი დესტინაციები ქმნიან დიდ შესაძლებლობებს შეთავაზებული პროდუქტებისა და სერვისების გასაუმჯობესებლად, ახალი ბიზნეს-მოდელების გასავითარებლად, ტრადიციული ბაზრების გასაფართოვებლად. ჭკვიანი დესტინაციები ქმნიან ღირებულების ახალ ჯაჭვებს საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების რევოლუციური დაახლოების გზით, დიზაინერების, არქიტექტორების, ურბანული სივრცეების დამგეგმავებისა და ტრადიციული ტურისტული ბიზნესის წარმომადგენლების ძალისხმევით.

ტურისტული დესტინაციის ინოვაციური განვითარების ბიძგი შეიძლება მოდიოდეს, როგორც ახალი ტექნოლოგიების მომწოდებელი ინიციატივები მენარმეებისგან, ასევე პოტენციური მომხმარებლების მხრიდან ახალ სერვისებზე მოთხოვნის გააქტიურებით.

ჭკვიანი დესტინაციის მაგალითია ქ. თბილისში ციფრული მუზეუმი, რომელიც ახალგაზრდების მიზიდულობის ცენტრია.

ხელოვნური ინტელექტი (AI) და ტურიზმი. ხელოვნურ ინტელექტს აქვს მრავალი გამოყენება ტურიზმის სექტორში, როგორც სამომხმარებლო, ასევე ბიზნესის თვალსაზრისით. პირველ შემთხვევაში, ის ეხმარება მომხმარებლებს იპოვონ ყველაზე რელევანტური ინფორმაცია უფრო სწრაფად, აძლევს მათ უფრო მეტ მობილურობას, აუმჯობესებს გადაწყვეტილების მიღების პროცესს და უზრუნველყოფს მათ უკეთეს მოგზაურობას.

AI მეწარმეებს ეხმარება ბიზნეს რესურსების მართვის ეფექტიანი მოდელებით, განსაკუთრებით პოპულარიზაციისა და მწარმოებლურობის სფეროებში. ყველაზე გავრცელებული მაგალითებია:

- **სარეკომენდაციო სისტემები და პერსონალიზების მე-თოდები:** AI მომხმარებლებისთვის ხელმისაწვდომს ხდის იმ ალტერნატივებს, რომლებიც მათ საუკეთესოდ შეეფერებათ, თითოეული შემთხვევისთვის პერსონალიზებული წინადადებებით და უსასრულო რაოდენობის ვარიანტებით. კომპანიებისთვის ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საშუალებით, მათ შეუძლიათ შექმნან ზუსტი პროფილები და მოარგონ თავიანთი გამოცდილება თითოეულ შემთხვევაზე;

- **სასაუბრო სისტემები,** როგორიცაა ჩატ-ბოტები და ხმოვანი ასისტენტები: ეს სისტემები იყენებენ ისეთ ტექნოლოგიებს, როგორიცაა მეტყველების ამოცნობა. ეს ძალიან მოსახერხებელია, რადგან მომხმარებლებს შეუძლიათ მათზე წვდომა ნებისმიერ დროს. გარდა ამისა, ჩატ-ბოტების გამოყენების წყალობით, კომპანიის თანამშრომლებს აღარ სჭირდებათ დროის დაკარგვა ასეთ ამოცანებზე და შეუძლიათ დაუთმონ სხვა, უფრო მნიშვნელოვან საქმეებს;

- **პროგნოზირების ინსტრუმენტები:** ისტორიული და კონტექსტური მონაცემების გამოყენებით, უკეთესი გადაწყვეტილებების მისაღებად შესაძლებელია მომავლის პროგნოზირება და შეფასება. ტურიზმის სექტორში ისინი გამოიყენება მომხმარებლის მოთხოვნის გასაგებად ყველა პერიოდში და ადგილას,

მარკეტინგული სტრატეგიების შემუშავებისთვის, ფინანსური მენეჯმენტისთვის და ადამიანური რესურსების განაწილებისთვის;

● **მთარგმნელობითი აპლიკაციები:** ტურიზმის ერთ-ერთი საფუძველია კონტაქტი სხვადასხვა კულტურასთან და ენასთან. ეს ტურისტებისთვის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ბარიერია დანიშნულების ადგილის არჩევაში. მანქანური თარგმანი უადვილებს მომხმარებლებს ნავიგაციას თითოეულ დესტინაციაზე, რაც მათ საშუალებას აძლევს მიიღონ მონაწილეობა ყველა აქტივობაში.

ჭკვიანი ტურიზმი და 5G ქსელი. 5G ქსელების განვითარებით, იქმნება ახალი აპლიკაციები, რომლებიც დაფუძნებულია მონაცემების სწრაფი უფრო სწრაფი კომუნიკაციაზე. ტურიზმის თვალსაზრისით, ჩვენ ვგულისხმობთ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც შეიძლება გამოიყენონ ტურისტულმა კომპანიებმა ან ქალაქებმა ვიზიტორების მოსაზიდად.

აქ ცვლილებები ფოკუსირებული იქნება სერვისების უფრო დიდ პერსონალიზებაზე, ინფორმაციისა და შინაარსის უკეთეს ხელმისაწვდომობაზე, ხარისხიან გართობასა და გამარტივებულ ოპერაციებზე. 5G ქსელი ასევე ხელს უწყობს ჭკვიანი ფუნქციების მიღებას, მობილური ტელეფონებიდან განათებისა და გათბობის რეგულირების კონტროლისათვის.

არსებითად, ეს ტექნოლოგია იქნება ფუნდამენტური ფაქტორი აეროპორტებში მგზავრთა ნაკადების ციფრული მართვისთვის ან თვითმფრინავების მოვლისთვის. ბაზარზე შემოვა ტექნოლოგიები ხელოვნური ინტელექტის წამყვანი როლით, როგორიცაა მაგალითად ჭკვიანი კამერები პიროვნების ამოცანობად და სხვა.

დასკვნა

ჭკვიანი ტურიზმი განიხილება, როგორც ადამიანის გამოცდილების დინამიური კავშირი ჭკვიან ტექნოლოგიებთან. ის მჭიდროდ არის დაკავშირებული ჭკვიანი ქალაქების განვითარებასთან და ისეთ ტექნოლოგიებთან, როგორიცაა IT პროგრამები,

ხელოვნური ინტელექტი, დიდი მონაცემების ბაზები და 5G მობილური კავშირი.

ჭკვიანი ტურიზმის მიზანია გააუმჯობესოს ტურისტული რესურსების მართვის ეფექტიანობა, კონკურენტუნარიანობა და მდგრადობა ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენებით.

ჭკვიანი ტურიზმი განსაზღვრავს დარგის განვითარების პერსპექტივებს. თუმცა, ამ რთული ფენომენის შესწავლა, ამჟამად ჩანასახოვან ეტაპზეა. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ ჭკვიანი დესტინაციების გამოცდილების შედარებითი და ინტეგრირებული შესწავლა უდავოდ გახდება ამ კვლევების ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებად მსოფლიოში.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ნადარეიშვილი ნ., ძიძიკაშვილი ნ., “ჭკვიანი სპეციალიზაციის” მნიშვნელობა საქართველოს ინოვაციური განვითარებისათვის. სტუ-ს ბიზნესტექნოლოგიების ფაკ. V საერთ. კონფ. გლობალიზაცია და ბიზნესის გამოწვევები. შრომათა კრებული. I ნაწილი. თბილისი, 2021. გვ. 134-137.

2. ძიძიკაშვილი ნ., ხუხუა ნ., მაისურაძე თ., ბურჭულაძე რ., “ჭკვიანი სპეციალობების სტრატეგიის პოპულარიზაცია და მათი განვითარების ხელშეწყობა იმერეთისა და მცხეთა-მთიანეთის რეგიონებში” — ევროპული ინოვაციური და ეკონომიკური მოდელების ფორმირების პრობლემები და გადაჭრის გზები საქართველოში. თბილისი, ნოემბერი, 2020წ. გვ.64-84. <https://eap-csf.ge/wp-content/uploads/2021/03/%E1%83%9E%E1%83%9D%E1%83%9A%E1%83%98%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%99%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%93%E1%83%9D%E1%83%99%E1%83%A3%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%A5%E1%83%90%E1%83%9A%E1%83%98%E1%83%93%E1%83%90%E1%83%91%E1%83%98%E1%83%96%E1%83%9C%E1%83%94%E1%83%A1%E1%83%98-converted-1.pdf>

3. IESE Cities in Motion Index 2019, DOI: <https://dx.doi.org/10.26434/chemrxiv-2019-08-01>

org/10.15581/018.ST-509 - [ელექტრონული რესურსი] URL: <http://media.iese.edu/research/pdfs/ST-0509-E.pdf>

4. Pafos and Seville selected as 2023 European Capitals of Smart Tourism. https://smart-tourism-capital.ec.europa.eu/news/european-capital-smart-tourism-2023-winners-announced-2022-11-09_en

REFERENCES:

1. Nadareishvili N., Dzidzikashvili N. The importance of “smart specialization” for innovative development of Georgia. Faculty of Business Technologies St. V-joint. Conf. Globalization and business problems. Collection of works. Tbilisi, 2021. p. 134-137.

2. Dzidzikashvili N. Khukhua N., Maisuradze T., Burchuladze R., “Promoting the strategy of smart specialties and promoting their development in the regions of Imereti and Mtskheta-Mtshet” - problems of forming European innovation-economic models and ways to solve them in Georgia. Tbilisi, November 2020, pp. 64-84. <https://eap-csf.ge/wp-content/uploads/2021/03/%E1%83%9E%E1%83%9D%E1%83%9A%E1%83%98%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%99%E1%83%98%E1%83%A1%E1%83%93%E1%83%9D%E1%83%99%E1%83%A3%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%9C%E1%83%A2%E1%83%98%E1%83%A5%E1%83%90%E1%83%9A%E1%83%98%E1%83%93%E1%83%90%E1%83%91%E1%83%98%E1%83%96%E1%83%9C%E1%83%94%E1%83%A1%E1%83%98-converted-1.pdf>

3. IESE Cities in Motion Index 2019, DOI: <https://dx.doi.org/10.15581/018.ST-509> - [Electronic resource] URL: <http://media.iese.edu/research/pdfs/ST-0509-E.pdf>

4. Pafos and Seville selected as 2023 European Capitals of Smart Tourism. https://smart-tourism-capital.ec.europa.eu/news/european-capital-smart-tourism-2023-winners-announced-2022-11-09_en

“SMART” TOURISM AS AN INNOVATIVE DIRECTION OF TOURISM DEVELOPMENT

Nana Nadareishvili,

Doctor of Geography, Associate Professor of GTU,
Senior Researcher Fellow at Vakhushti Institute of Geography,
E-mail - n.nadareish3005@gmail.com

Nodar Dzidzikashvili,

Director of the Agency for Strategic Initiatives.
E-mail - noddzidzi@gmail.com

RESUME

The article discusses smart tourism as one of the areas of smart specialization. Under the leadership of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia, the “Smart Specialization” program has been developed, which is the basis for strengthening the innovative potential of the regions. When implementing this component, it becomes possible to identify the strengths of a particular region and their targeted development. As a result of active cooperation with the relevant structures of the European Union, Imereti was chosen as a pilot region.

The article mentions the role of smart tourism in the context of smart specialization of Imereti, first of all, it can be smart tourism, artificial intelligence in tourism, smart destination, the use of various communication and IT technologies.

The article discusses the importance of smart cities, smart destinations, artificial intelligence, and the 5G network in the development of smart tourism.

“Smart” tourism determines the prospects for the development of the industry. However, the study of this complex phenomenon is currently in its infancy. It should be noted that a comparative and comprehensive study of the experience of smart tourism will undoubtedly become one of the main directions of this research in the world.

Keywords: Smart Tourism, Smart Specialization, Smart Destination.